

ІНТРЫГА «ЖОЎТАГА Д'ЯБЛА»

«Ралі» на рынку золата будуць працягвацца?

Напрыканцы мінулага тыдня цэны на золата пайшлі ўгору. У Лондоне тройская унцыя (31,1034768 грама) каштавала 1151,55 долара, за дзень «пацяжэйшы» на \$11,55. Снежанскі ф'ючарс на Нью-Ёркскай біржы Comex падаражэў на 13,2 долара, ці на 1,15% — да \$1157,5 за тройскую унцыю. Гэтым спрыялі апублікаваныя пратаколы вераснёўскага пасяджэння Федэральнай рэзервай сістэмы ЗША, дзе паведамлялася, што працэнтная стаўка павышацца не будзе. Прынамсі, пакуль. Сярод прычын такога рашэння называецца няпэўнасць стану сусветнай эканомікі.

Між тым у ліпені здарыўся адваротны «кульбіт», калі цэны на золата абваліліся да пяцігадовага мінімуму. Зноў-такі на фоне чаканняў, што ФРС хутка павялічыць працэнтную стаўку. Нягледзячы на такі зрух, «жоўты д'ябал» застаецца адным з найбольш прывабных сусветных актываў. Але што з ім будзе адбывацца надалей?

АКТЫЎ ДАЎЖЫНЁЙ У 5 ТЫСЯЧАГОДДЗЯЎ

Людзі здабываюць золата спрадкву. З гэтым металам чалавецтва сутыкнулася ўжо ў V тысячагоддзі да н.э., у эпоху неаліту, дзякуючы яго шырокаму распаўсюджанню ў выглядзе самародкаў.

Пакуль на рынку даміруе трэнд на зніжэнне цаны золата. Гэта можа працягвацца пэўны час, а кошт абваліцца ніжэй \$1000 за унцыю. Але ў той жа час можна рыхтавацца да таго, што пачнецца такі ж актыўны рост, і тады цэннік будзе вышэйшым за \$2 тыс. Як заўважаюць спецыялісты, золата па меры паглыблення крызісу сусветнай фінансавай сістэмы паступова будзе вяртаць свае пазіцыі ў міжнародных разліках.

Археалагі мяркуюць, што пачатак сістэмнай здабычы быў пакладзены на Блізкім Усходзе, адкуль залатыя ўпрыгожванні пастаўляліся, у прыватнасці, у Егіпет. Менавіта ў Егіпце ў магілны каралевы Зэр і адной з каралеў Пу-абі Ур шумерскай цывілізацыі былі знойдзены першыя залатыя ўпрыгожванні, датаваныя III тыс. да н.э. Такім чынам, самаму «старому» актыву чалавецтва не менш за 5 тысячагоддзяў.

Прыблізна з канца VII стагоддзя да н.э. у Малой Азіі пачалі выкарыстоўвацца круглыя зліткі каштоўных металаў, іх стандарты гаранталіся дзяржаўнай чаканкай. Такім чынам, манеты сталі ўніверсальным інструментам абмену для большасці цывілізацый Старога Свету. Залатыя манеты валодалі ўласнай каштоўнасцю, менавіта таму іх можна было выкарыстаць у якасці аплаты ва ўсіх краінах свету, дзе ў прымяненні былі металічныя грошы. Аднак кожная краіна імкнулася чаканіць уласныя манеты, тым самым дэманструючы сваю незалежнасць.

Ужо пад канец XVII стагоддзя асноўным цэнтрам гандлю металамі стаў Лондан. Апроч таго, горад на Тэмзе — месца з'яўлення афіцыйнай цаны на золата. У 1696 годзе Банк Англіі першым у свеце нефармальна ўвёў адпаведны стандарт. На пачатку XVIII стагоддзя Лондан трывала набываў статус міжнароднага цэнтра па гандлі золатам. У 1717 годзе Ісак Ньютан вызначыў кошт на гэты каштоўны метал — 4,24 фунта стэрлінгаў за адну тройскую унцыю. Гэты «цэннік» быў нязменным цягам двух стагоддзяў.

Да канца XIX ст. залаты стандарт афіцыйна ўвёў ўжо некалькі краін, пасля чаго Лондан страціў ролю сусветнага цэнтра гандлю золатам. Банк Англіі паставіў сабе за мэту вярнуць адпаведнае прызна-

чэнне. У 1919 годзе Банкам Англіі было падпісана пагадненне з сям'ю золатаздабыўнымі кампаніямі з Паўднёвай Афрыкі на пастаўку золата ў Лондан. У адпаведнасці з дагаворам яны павінны былі рэалізоўваць усё праз банкаўскі дом Ротшыльда. Пры гэтым кошт золата вызнача-

лі пяць банкаў — удзельнікаў рынку. Адсюль бярэ свой адлік Лонданскі фіксінг. На сучасным рынку золата, якім гандлююць на некалькіх біржах, кошт вызначаецца кожны дзень. Пры гэтым Лонданскі фіксінг уяўляе сабою эталон кошту ва ўсім свеце. Сёння фіксінг на золата вызначаюць наступныя банкі: Deutsche Bank,

Банкі розных краін павялічылі аб'ём закупаў золата.

Societe Generale, HSBC, Scotia Mocatta, а таксама Barclays Capital. Старшыня-ства перадаецца штогод ад адной фінансавай установы да іншай. Фіксінг на золата вызначаецца ў трох валютах за адну тройскую унцыю: доларах ЗША, фунтах стэрлінгаў і еўра. Паколькі долары ўяўляюць сабою сусветную рэзервовую валюту, то часта цана на золата вызначаецца менавіта ў іх.

АКІЯНСКАЯ ПЕРСПЕКТЫВА

Паспрабуем «узвжыць» сусветную «залатую скарбонку». Як сцвярджаюць спецыялісты, сярэдняя колькасць золата ў зямной кары складае менш за адну мільённую долю працэнта ад яе масы. Пры наяўнасці каштоўнага металу

№1 у пародзе ад 0,5 г/т ужо разглядаюцца магчымасці яго прамысловай здабычы. Праўда, тут ёсць яшчэ адзін рэзерв, пра які варта ўгадаць. Справа ў тым, што ў Сусветным акіяне канцэнтрацыя золата складае 4-10 мг на 1 тону вады, што перавышае 10 млрд тон. Даследаванні паказваюць, што золата ў донных асадках акіянаў месцамі перавышае сярэднюю канцэнтрацыю і яны ўяўляюць у перспектыве вялікую цікавасць.

Аднак, нягледзячы на шматлікія спробы, дагэтуль не распрацавана эканамічна выгаднага спосабу яго здабычы.

Запасаў золата хопіць свету максімум на 20 гадоў. Такі прагноз даюць аналітыкі Goldman Sachs, якія тлумачаць, што ў зямной кары зусім малая канцэнтрацыя каштоўных металаў, а ўзровень распрацоўкі новых радовішчаў не з лепшых. Праўда, перспектывыя пункты з'яўляюцца рэгулярна. Напрыклад, нядаўна геафізікі выявілі ў падземных вадаёмах вострава Паўночны, што ў Новай Зеландыі, буйны запасы золата і серабра. Усяго ў раёне вулканічнай зоны Тупа знойдзена шэсць радовішчаў каштоўных металаў. Па ацэнках навукоўцаў, золата тут больш як 20 тысяч частак на мільярд, а серабра — больш як 2 тысячы.

Гэта дазваляе ў выпадку арганізацыі здабычы каштоўных металаў атрымаваць да трох мільярдаў долараў у год ад выманна золата і \$3,5 млрд — ад серабра. Асабліва рэнтабельнай можа быць здабыча металаў на дзвюх пляцоўках — Ратакава і Моккаі. Праўда, адзначаюць навукоўцы, для асаваення перспектывыя радовішчаў патрэбна

распрацоўка тэхналогіі бяспечнага выманна карысных выкапняў. Справа ў тым, што ў раёне вулканічнай зоны Тупа знаходзіцца аднайменнае кратарнае возера — адно з найбуйнейшых прэсных азёр рэгіёна і папулярнае месца адпачынку новазеландцаў і шматлікіх турыстаў.

ТРЭНД НА ЗБЕРАЖЭННЕ

Сёння золата здабываецца ў 60—70 краінах свету. Бягучы сярэднеусветны сабекошт здабычы складае парадку \$1 200 за тройскую унцыю пры норме выманна 0,5-2 грамы золата з 1 тоны горнай пароды радовішча (у залежнасці ад тыпу радовішча і ўжыванай тэхналогіі здабычы) і ўвесь час павялічваецца па меры выпрацоўвання багацейшых радовішчаў. Паводле звестак Сусветнай залатой рады (World Gold Council), летась аб'ём здабычы золата на радовішчах вырас на 2% і склаў 3114,7 тоны. Пры гэтым агульная вытворчасць золата (з улікам вернутага ў зварот лому ювелірных вырабаў, электронікі і рознага абсталявання) склала 4278,2 тоны, што менш як на 5 тон перавысіла вынік 2013 года.

Летась расійскія золатаздабыўныя кампаніі вырабілі 288 тон каштоўнага металу (рошт на 9 працэнтаў у параўнанні з 2013-м) і выйшлі на другое месца ў свеце. Як заўважыў старшыня расійскага Саюза золатапрамысловаў Сяргей Кашуба, расійская золатаздабыўная галіна апошнія пяць-сем гадоў знаходзіцца на ўздыме. Першае месца па здабычы золата займае Кітай, тройку лідараў замыкае Аўстралія.

Цікавы апошні трэнд — попыт на золата з боку ювеліраў і прамысловасці зменшыўся, затое цэнтральныя банкі розных краін павялічылі аб'ём закупаў золата амаль на 70 тон. Увогуле аб'ёмы сусветных запасаў золата перавысілі 180 тысяч тон. Паводле звестак Сусветнай залатой рады, больш за ўсіх назасілі каштоўнага металу ЗША — 8 тыс. 133 тоны. На другім месцы цяпер Германія — 3 тысячы 381 тона, на трэцім — Міжнародны валютны фонд — 2 тыс. 814 тон. У Італіі 2 тыс. 435 тон, Францыі — 2 тыс. 435, Расіі — 1 тыс. 168, Кітая — 1 тыс. 54, Швейцарыі — 1 тыс. 40 тон.

Лонданскі фіксінг штодня вызначае эталон кошту.

ЧАС ТРЫУМФУ

Фінансавы крызіс 2008 года і яго наступствы адраділі цікавасць да такой прылады грашова-кредытнай палітыкі, як золата. Гэтая тэндэнцыя, расказвае Wall Street Journal, асабліва ярка выяўлена ў Еўропе, дзе цэнтральныя банкі сутыкаюцца з ціскам грамадскасці, якая заклікае набыць больш золата ці вярнуць у краіну тое, якое знаходзіцца ў сховішчах за мяжой. Напрыклад, Швейцарскі нацыянальны банк вымушаны больш як удвая павялічыць свае актывы ў золаце. Памятная і гісторыя з нямецкім ЦБ, які вырашыў вярнуць у краіну свае 300 тон золата да 2020 года са сховішчаў ЗША, Вялікабрытаніі і Францыі. Такой жа палітыкі прытрымліваецца і Нідэрландскі цэнтральны банк, які паведаміў, што пераправіў 122,5 тоны золата коштам каля 4 млрд еўра са сховішча ў Нью-Ёрку ў сваю штаб-кватэру ў Амстэрдаме. Пры гэтым у ЦБ Галандыі патлумачылі сваё рашэнне тым, што гэты крок з'яўляецца «дадаткам да больш збалансаванага размеркавання рэзерваў, а таксама можа спрыяць умацаванню даверу грамадскасці».

Практыка ж паказвае, што цэнтрабанкі ўсё больш пільна прыглядаюцца да гэтага актыву. У кулуарах гукаць думкі пра зварот да так званнага залатога стандарту. У ЗША тым часам з даўніх часоў складалася субкультура «залатых жукоў» (gold bugs), якія ўсім іншым інвестыцыйным прыладам аддаюць перавагу золату. Гэта сотні тысяч, калі не мільёны, грамадзян, многія з прыбыткамі значна вышэйшымі за сярэднія. Вельмі скептычна ставячыся да перспектывы амерыканскай, ды ўвогуле сусветнай эканомікі (і тут глабальны фінансавы крызіс — моцны ар-

гумент), «залатыя жукі» ў якасці цвёрдай валюты прызнаюць толькі каштоўны метал. Развіццё інтэрнэту, а такім чынам, магчымасцяў прапагандаваць свой пункт погляду, павялічыла лік іх аднадумцаў у разы.

На думку вядомага эксперта Дэніса Гартмана, якога таксама называюць «сыравінным каралём», «ралі» на рынку золата, магчыма, толькі пачынаецца. Вядома, гэта не ўпершыню. Памятаеце, 2 красавіка 2001 года цэны на золата зваліліся да \$255,3 за тройскую унцыю — самы нізкі паказчык. Кажучы пра перспектывы, многія не ўлічваюць шэраг фактаў пра «жоўтага д'ябла». Пасля дасягнення мінімуму ў 2001-м золата даражэла 12 гадоў запар, і такой дынамікі не назіралася больш ні па адным актыве на фінансавым рынку. Потым, вядома, каштоўны метал пачаў таннець. На думку экспертаў, пасля гэтулькіх гадоў беспрэцэдэнтнага росту любы актыв перажыў бы карэкцыю. Пакуль на рынку даміруе трэнд на зніжэнне цаны золата. Гэта можа працягвацца пэўны час, а кошт абваліцца ніжэй за \$1000 за унцыю. Але ў той жа час можна рыхтавацца да таго, што пачнецца такі ж актыўны рост, і тады цэннік будзе вышэйшым за \$2 тыс. Як заўважаюць спецыялісты, золата па меры паглыблення крызісу сусветнай фінансавай сістэмы паступова будзе вяртаць свае пазіцыі ў міжнародных разліках — менавіта таму шэраг цэнтрабанкаў мэтанакіравана скупляюць золата. Але сапраўдны трыумф каштоўнага металу, мяркуюць эксперты, наступіць бліжэй да 2025-2030 гадоў. Ці варта губляць давер да актыву, які паспяхова выкарыстоўваецца ўжо на працягу 5 тысяч гадоў?

Мікалай ЛІТВИНАЎ.
litvinov@vziazda.by

РУП «Інститут нерухомасці і ацэнкі» извештае о проведении открытого аукциона по продаже доли в уставном фонде Белорусско-германского производственного совместного предприятия «Минский Мебельный Центр» общество с ограниченной ответственностью, принадлежащей ОАО «Молодечненский завод металлоконструкций»

Лот №1	Доля ОАО «Молодечненский завод металлоконструкций» в уставном фонде Белорусско-германского производственного совместного предприятия «Минский Мебельный Центр» общество с ограниченной ответственностью (далее – СП «ММЦ» ООО) – 32,5%. Местонахождение общества – СП «ММЦ» ООО: 222310 Республика Беларусь, Минская область, город Молодечно, улица Великий Гостинец, 31 А, корпус 3. Размер уставного фонда – 2 176 000 долларов США.	Начальная цена продажи доли без НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, %
		48 204 328 169	9 640 865 634	5

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен подписать с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Условия оплаты, приобретенного на аукционе Объекта согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при подписании договора купли-продажи. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 0,4% (ноль целых четыре десятых процента) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона. Аукцион состоится 16.11.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт нерухомасці і ацэнкі», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже доли ОАО «Молодечненский завод металлоконструкций» в уставном фонде СП «ММЦ» ООО, проводимом 16 ноября 2015 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. Окончание приема заявлений 13.11.2015 в 12.00.

Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by